

МІЖНАРОДНИЙ ЗАХИСТ ПРАВ ЛЮДИНИ

Кредити та кількість годин:

Очна: 3 кредитів ЕКТС; 90 годин, з них: 26 год. лекційних, 18 год. практичних, 46 год. самостійної роботи; залік

Заочна: 3 кредитів ЕКТС; 90 годин, з них: 8 год. лекційних, 8 год. практичних, 74 год. самостійної роботи; залік

I. Опис навчальної дисципліни

Важливість та актуальність проблематики захисту прав людини ні в кого не викликає жодних сумнівів. Проте, іноді трапляється так, що національних засобів захисту недостатньо для того, щоб забезпечувати і захищати права людини і громадянина. Відтак, особа буває змушена звернутися до регіональних та міжнародних механізмів захисту права. Україна ратифікувала Європейську Конвенцію захисту прав і свобод людини і громадянина 17 липня 1997 року (текст ратифіковано із заявами та застереженнями) і для нашої держави вона набула чинності 11 вересня того ж року. Тим самим Україна взяла зобов'язання привести своє законодавство до міжнародних стандартів, закріплених в Конвенції. Зокрема, цим має займатися Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Страсбурзький суд протягом своєї піввікової діяльності із застосування Конвенції виробив низку принципів тлумачення її норм, які визначають основні засади, вихідні ідеї розуміння їхнього змісту. Ці принципи не тільки «співпрацюють» між собою, вони взаємодоповнюють один одного, що дає підставу вважати їх системою.

Аналіз здійснюваної Страсбурзьким судом інтерпретації норм Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод дає змогу виділити такі принципи тлумачення:

- принцип ефективного та динамічного тлумачення;
- принцип забезпечення правової визначеності (принцип дотримання прецеденту);
- принцип пропорційності та забезпечення рівноваги інтересів;
- принцип забезпечення певної свободи національного розсуду;
- принцип автономного тлумачення;
- врахування загальновизнаних міжнародних стандартів і принципів міжнародного права;
- принцип забезпечення мінімальних гарантій прав і свобод людини.

Вивчення й дослідження цих принципів є важливим з точки зору підвищення ефективності та результативності правотлумачної діяльності як самого Європейського суду з прав людини, так і національних органів влади, які застосовують Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод.

II. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів комплексного уявлення про міжнародні стандарти прав людини та здатності використовувати їх у професійній діяльності. Основне завдання – з'ясувати, оцінити і критично осмислити зміст норм Європейської конвенції з прав та основоположних свобод, інших міжнародно-правових актів у сфері захисту прав людини та практики їх застосування.

Досягнення мети передбачає як завдання освоєння таких загальних та спеціальних (фахових) освітніх компонентів (компетентностей):

ЗК12 Здатність усвідомлювати рівні можливості та гендерні проблеми

ЗК13 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

СК3 Цінування та повага до гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи

СК4 Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини

СК5 Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

III. Результати навчання

<i>РН2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.</i>	<i>знати зміст і структуру міжнародних актів у сфері захисту прав людини, зокрема, Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод а також додаткових Протоколів до неї і норми вітчизняного законодавства, пов'язані із застосуванням Європейської системи захисту прав людини, практику ЄСПЛ</i>
<i>РН5 Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю</i>	<i>вміти розв'язувати кейси порушень прав людини</i>
<i>РН8 Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права</i>	<i>при вирішенні практичних ситуацій щодо порушення прав людини вміти обирати і застосовувати міжнародно-правові акти</i>
<i>РН14 Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності</i>	<i>вміти аналізувати справу і виділяти порушення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод</i>
<i>РН20 Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки</i>	<i>на основі аналізу практики застосування Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод використовувати здобуті знання та навички в різноманітних правових ситуаціях у сфері захисту прав людини, визначати та виділяти ключові юридично значущі факти з метою формування обґрунтованих правових висновків, а також перспективу подальшого розвитку і</i>

	<i>удосконалення європейського та вітчизняного права у сфері захисту прав і основоположних свобод людини</i>
<i>PH25 Використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин</i>	<i>використовуючи доступні онлайн та інші джерела знати зміст і структуру Європейської системи захисту прав людини, інших міжнародних систем захисту прав людини</i>

IV. Програма навчальної дисципліни (структура дисципліни)

№	Тема дисципліни
1	<i>Загальні положення про права людини</i>
2	<i>Захист прав людини в діяльності ООН</i>
3	<i>Регіональні системи захисту прав людини</i>
4	<i>Право на життя. Заборона нелюдського поводження. Право на свободу та особисту недоторканність</i>
5	<i>Право на повагу до приватного життя. Свобода думки, вираження поглядів, зібрань</i>
6	<i>Право на власність. Заборона дискримінації. Право на справедливий суд та на ефективний засіб юридичного захисту. Відступ держав від своїх зобов'язань у сфері прав людини</i>
7	<i>Міжнародний захист прав окремих груп осіб</i>
8	<i>Загальні положення про права людини</i>

